

سری کتاب‌های آموزشی کمک حافظه

دوران‌دینسان

کمک حافظه حقوق مدنی ۲

ابوال و مالکیت

مطابق با سرفصل‌های آموزشی دانشگاه

ویژه دانشجویان، داوطلبان آزمون وکالت، قضا، کارشناسی ارشد و دکتری

تألیف: دکتر مهدی فلاح خاریکی

عضو هیأت علمی دانشگاه و وکیل پایه یک دادگستری

سرشناسه	فلاح خاریکی، مهدی، ۱۳۶۵ - گردآورنده
عنوان قراردادی	ایران. قوانین و احکام Iran. Laws, etc.
عنوان و نام پدیدآور	اموال و مالکیت: مطابق با سرفصل‌های آموزشی دانشگاه ویژه دانشجویان، داوطلبان آزمون وکالت، قضا، کارشناسی ارشد و دکتری / به کوشش مهدی فلاح خاریکی. تهران: دوراندیشان، ۱۳۹۶.
مشخصات نشر	۱۲۸ ص.
مشخصات ظاهری	کممک حافظه حقوق مدنی؛ [ج. ۲].
فروست	سری کتاب‌های آموزشی کممک حافظه دوراندیشان. ۹۷۸-۶۰۰-۷۸۹۶-۳۷-۲
شابک	فیا
وضعیت فهرست نویسی	کتابنامه: ص. ۱۲۸.
یادداشت	حقوق مدنی - ایران - راهنمای آموزشی (عالی)
موضوع	Civil rights -- Iran -- Study and teaching (Higher)
موضوع	حقوق مدنی - ایران - آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
موضوع	Examinations, questions, etc. (Higher) -- Civil rights -- Iran
موضوع	مالکیت - ایران - راهنمای آموزشی (عالی)
موضوع	Property -- Iran -- Study and teaching (Higher)
موضوع	مالکیت - ایران - آزمون‌ها و تمرین‌ها (عالی)
موضوع	Property -- Iran -- Examinations, questions, etc. (Higher)
موضوع	دانشگاه‌ها و مدارس عالی - ایران - آزمون‌ها
موضوع	Universities and colleges -- Iran -- Examinations
شناسه افزوده	کممک حافظه حقوق مدنی؛ [ج. ۲].
رده بندی کنگره	۵۸۴.۳۵۰۰ KM۵۰۰ ۱۳۹۶ ج. ۲ ک. ۸۳ ف/
رده بندی دیویی	۵۸۴.۳۵۰۰
شماره کتابشناسی ملی	۲ ۱۳۷۱

نام کتاب: اموال و مالکیت

تألیف: دکتر مهدی فلاح خاریکی

ناشر: دوراندیشان

تیراژ: ۵۰۰ جلد

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۶

قطع: وزیری

لیتوگرافی و چاپ: ایده آل

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۷۸۹۶-۳۷-۲

آدرس دفتر فروش و مرکز پخش:

تهران - خیابان انقلاب - روبروی خیابان ویلا - کوچه کندوان - کوچه پارس - پلاک ۱ - مجتمع دوراندیشان

تلفن: ۶۶۷۳۷۶۲۹ - ۶۶۷۳۷۵۸۹

www.Doorandishan.Net

کلیه حقوق مادی و معنوی این کتاب برای انتشارات دوراندیشان محفوظ است و هیچ شخص حقیقی یا حقوقی حق چاپ و نشر تمام یا بخشی از این اثر را بدون موافقت کتبی ناشر به هر صورت اعم از فتوکپی، پلی کپی، جزوه و... شرعاً و قانوناً ندارد و متخلفین به موجب قانون حمایت حقوق مؤلفان و مصنفان و هنرمندان مصوب ۱۳۴۸ هـ ش تحت پیگرد قانونی قرار خواهند گرفت.

به نام خدا

پرویز نیست که گفته شود حقوق با حقوق مدنی آغاز و با حقوق مدنی به اتمام می رسد چراکه حقوق مدنی مهمترین و گسترده ترین درسی است که دانشجویان حقوق در تمام طول تحصیل در مقطع لیسانس، از آغاز تا انتها، تحت عنوان حقوق مدنی ۱ تا ۸، مجموعاً در ۲۰ واحد درسی مطالعه می کنند. در این راستا، انتشار کتاب کمک حافظه حقوق مدنی در قالب دو جلد، گرچه به لحاظ ماهوی مطابق با سرفصل های آموزشی دانشگاه ها از حقوق مدنی ۱ تا ۸ را در بر می گیرد، اما به لحاظ شکلی از یک سو برای داوطلبان آزمون های حقوقی مناسب و به لحاظ اقتصادی به صرفه است اما از سوی دیگر برای دانشجویان دانشگاه که در هر ترم تنها یکی از مدنی های هشت گانه را می گذارند، اینگونه نیست. از اینرو، به پیشنهاد موسسه دوراندیشان تصمیم بر آن شد تا علاوه بر دوره دو جلدی، کتاب کمک حافظه حقوق مدنی به لحاظ شکلی نیز مطابق با سرفصل های آموزشی دانشگاه ها راجع به درس حقوق مدنی، در هشت جلد تدوین و انتشار یابد تا هریک از دانشجویان متناسب با ترم تحصیلی خویش از مطالب کتاب مزبور بهره مند گردند.

در دوره هشت جلدی کتاب کمک حافظه حقوقی مدنی، جلد نخست اختصاص به حقوق مدنی ۱ (اشخاص و محجورین)، جلد دوم اختصاص به حقوق مدنی ۲ (اموال و مالکیت)، جلد سوم اختصاص به حقوق مدنی ۳ (قواعد عمومی قراردادها و سقوط تعهدات)، جلد چهارم اختصاص به حقوق مدنی ۴ (ضمان قهری)، جلد پنجم اختصاص به حقوق مدنی ۵ (خانواده)، جلد ششم اختصاص به حقوق مدنی ۶ (عقود معین ۱)، جلد هفتم اختصاص به حقوق مدنی ۷ (عقود معین ۲) و در نهایت جلد هشتم اختصاص به حقوق مدنی ۸ (شفعه، وصیت و ارث) دارد.

کتاب کمک حافظه حقوقی مدنی، به زبان یک کتاب کمک آموزشی حقوقی، بدون اینکه داعیه ای بر تالیف یک اثر مستقل داشته باشد، وامدار و مطابق با منابع اصلی حقوق مدنی است که به قلم اساتید بزرگی همچون دکتر ناصر کاتوزیان، دکتر سید حسن امامی، دکتر محمد جعفر جعفری لنگرودی، دکتر مهدی شهیدی و دکتر سید حسین صفایی نگاشته شده و عموماً در دانشگاه ها و موسسات حقوقی به عنوان منابع دست اول معرفی و آموزش داده می شوند و در آزمون های حقوقی نیز موضوع طرح سوال قرار می گیرند. البته در جمع آورنده مطالب و نگارش کتاب سعی شده است که گستردگی حقوق مدنی و حجم مطالب کتب نویسندگان مذکور، سبب نشود که کتاب را به یک ملغمه ای از اختلاف دیدگاه ها بدل شود. از این رو، هر زمان که به ضرورت، به بیان اختلاف نظرات پرداخته شد، دیدگاه مختار در آزمون ها و یا نظر مشهور نیز ذکر شده است.

علاوه بر این، کتاب پیش رو، از شرح مباحث جدید و قوانینی که به تازگی تصویب شده اند و نیز قوانین خاص مرتبط، غافل نشده و تلاش شده است تا با ذکر آرای وحدت رویه و نظریات مشورتی مهم بر غلای مطالب و جنبه کاربردی آن نیز افزوده شود. مضافاً بر اینکه هدف عمده در کتاب حاضر، تسهیل یادگیری و تدریس حقوق مدنی همراه با سرعت، جامعیت و دقت است. لذا سعی بر آن بوده است تا در بررسی و طرح این مباحث از نمودارها، جدول ها، تقسیم بندی ها، شرح مسائلی از طریق مثال ها و نمونه سوالات آزمون های گذشته، استفاده شود بی آنکه مبحثی از درس حقوق مدنی مورد غفلت واقع شده باشد.

امید است ماحصل این تلاش گسترده و طولانی که با نکیه بر تجربیات و تدریس چندین ساله در دانشگاه ها و هماهنگی با آخرین اصلاحات و الحاقات در قوانین و نیز آرای وحدت رویه هیأت عمومی دیوان عالی کشور و دیوان عالی است اداری نگاشته شده، کتابی باشد که نه تنها به عنوان منبعی کامل برای دانشجویان و داوطلبان آزمون های حقوقی در یادگیری حقوق مدنی بکار آید بلکه مورد توجه اساتید دانشگاه ها و موسسات حقوقی جهت تدریس حقوق مدنی و نیز سایر کارگزاران حقوقی اعم از وکلا و قضات قرار گیرد تا با نگاه تیزبین خود و ارائه نظرات و پیشنهادات، ما را در افزایش کیفیت و رفع نواقص این کتاب یاری نمایند.

در پایان بایسته است از ریاست محترم موسسه علمی دوراندیشان جناب آقای حسین آبادی و همکاران پرتلاش ایشان، که در به ثمر رسیدن این مهم، یاریام نمودند، صمیمانه قدردانی نمایم.

با احترام

مهدی فلاح خاریکی

عضو هیأت علمی دانشگاه و وکیل پایه یک دادگستری (Mehdifallahh@Gmail.com)

مهر ۱۳۹۶

فهرست مطالب

عناوین

● اموال

۷		➤ اموال مادی و غیرمادی (حقوق مالی)
۸		➤ اموال مثلی و قیمی
۱۲		➤ اعیان و منافع
۱۳		➤ اموال مصرف شدنی و قابل بقا
۱۶		➤ اموال منقول و غیرمنقول
۱۷		➤ تقسیم اموال به اعتبار اختصاص آنها
۲۶		➤ تقسیم اموال به اعتبار قابلیت انتقال
۳۷		

● مالکیت

۴۳		➤ حدود اختیار مالک
۴۵		- محدودیت‌های ناشی از مجاورت املاک
۴۵		- محدودیت‌های ناشی از تردد بر مالکیت
۶۴		- محدودیت‌های ناشی از منافع غیر بر حق مالکیت
۶۵		➤ توابع مالکیت
۶۶		➤ اسباب تملک
۷۰		➤ زوال مالکیت
۷۲		➤ اثبات مالکیت (اماره تصرف)
۷۲		➤ دعاوی مالکیت و تعارض ادله
۷۵		

● شاخه‌های مالکیت

۷۹		➤ حق انتفاع
۷۹		- اقسام حق انتفاع
۸۰		- برقراری حق انتفاع
۸۱		- تکالیف منتفع
۸۳		- اسباب زوال حق انتفاع
۸۶		➤ حق ارتفاق
۸۸		- اقسام حق ارتفاق
۹۰		- شرایط برقراری حق ارتفاق
۹۱		- شیوه اجرای حق ارتفاق
۹۳		- هزینه اجرای حق ارتفاق
۹۳		- تکالیف مالک در رابطه با حق ارتفاق غیر
۹۳		- حریم املاک
۹۴		

● وقف

۹۶		➤ تعریف وقف
۹۶		➤ اقسام وقف

صفحه	عناوین
۹۶	◀ اوصاف وقف
۹۸	◀ مقایسه حبس دائم و وقف
۹۹	◀ انعقاد وقف
۹۹	✓ ایجاب و قبول در وقف
۱۰۰	✓ قبض در وقف
۱۰۲	✓ شرایط واقف و موقوف علیهم
۱۰۲	الف) شرایط واقف
۱۰۲	ب) شرایط موقوف علیهم
۱۰۷	◀ شرایط مال موقوف
۱۰۹	◀ مشروع بودن موضوع و جهت وقف
۱۱۱	◀ اداره وقف
۱۱۱	✓ متول
۱۱۷	✓ اداره و تک بدن متول
۱۱۸	✓ ناظر
۱۱۹	◀ طریقه نگهداری عین
۱۱۹	◀ طریقه تقسیم منافع
۱۲۰	◀ اجاره مال موقوف
۱۲۰	◀ تقسیم مال موقوف
۱۲۱	◀ پایان وقف
۱۲۱	(۱) تلف عین موقوفه
۱۲۲	(۲) تملک عین موقوفه در نتیجه اعمال حق شفعه
۱۲۲	(۳) فروش استثنایی عین موقوفه
۱۲۲	الف) خرابی عین موقوفه
۱۲۳	ب) بیم خرابی
۱۲۳	ج) بیم سفک دماء
۱۲۴	(۴) تعذر در صرف منافع
۱۲۵	کلید بیازماییم
۱۲۶	منابع